

Pakinaa pohjalaisesiintyjistä joulukirjamarkkinoilla

I.

On Oululla kirjailijamainetta, ollaan vain mieluummin puhumatta, ettei taasen sanottaisi leuhkaksi! Mutta on sitä. senpuolesta, Oulun maakunnallakin, tällä Pohjois-Pohjanmaalla, saati vanhalla historiallisella Pohjois-Pohjanmaalla, jolla käsitettiin keskiset ja pohjoiset, Kalajoet, Kainuut ja Lapit. Tuli vain mieleen, kun tässä maakuntaa olen kierrellyt ja asiassa on tullut puheeksi, maakunnassa tietysti maakunnan kannalta.

Asiahan on niin, että Oulu ei ole ollut tai ole kirjailijain kaupunki vain niille kirjailijaihmisille, jotka aikanaan ovat sen sisällä syntyneet tai sitten sen tulleista sisään tulleet, muuttaneet, vaan myös niille monille maakunnan kirjailijoille, jotka joutuvat kaupungissa asioimaan ja joille se lähinnä ehkä juuri siksi, että he ovat kirjailijoita, on ei vain aineellisen vaan myös henkisen kulttuurin keskus, jakelupaikka niinsanoaksemme. Jo yksistään koulu-, lehti- ja kirjapainokaupunkina Oulu tätä on ollut maakunnan miehille, ensinmainittua ainakin muutamman sadan vuoden ajan, viimeainittuakin pitkälti toistasadon vuoden. Yhdessä ja toisessa lähimaakunnankin pitäjässä työskentelee tälläkin hetkellä joku kirjailijaihminen, joku harva päätyönään luoden, muut, enimmäkseen, muun työn ohessa.

Kirjapainot ovat syytäneet kirjoja kidastaan kuumeisella kiireellä koko syksyn, kirja-kauppiat ovat niitä tilanneet ja yleisö katsellut. Nyt se toivottavasti ostaakin. Syksyn kirjajamarkkinat ovat erittäin mielenkiintoiset ja lukijan kannalta antoisat. On tosiaan oikeita kulttuuritapauksiakin — myös yleisön eikä vain kustantajan mielestä! Niihin ei tässä nyt kuitenkaan sovi kajota. Mutta katsotaan vaihteeksi, minkä verran n.s. omia miehiä — ja naisia — syksyn kirjoittajien joukossa näkyy.

Oulu ja Oulun ympäristö! Lähin kirjailija asuu Oulunsalossa, Salonpäässä. Ystävät kutsuvat häntä "Hammurabiksi", mutta kyllä hän vielä toistaiseksi on kirkonkirjoissa Vilho Sorvarin nimellä. Hänen romaaninsa "Ruukunvalaja ja hänen orjansa" kuluu paraikaa arvostelijain käsissä ja tulee kyllä esitellyksi tässäkin lehdessä. Kirjailija liikkuu jälleen muinaisissa maailmoissa. Kaksoisvirran maailmoissa, josta kertoo varmoin ottei ja kuin henkensä silmin nuo, hiekan alle hautautuneet maisemat nähdän. — Välipäinään tekaisi Sorvari jokin aika sitten myös lastenkirjan nimeltään "Kraaterisaari", joka sekkin on ilmestynyt näille joulumarkkinoille. — Hailuodossa tekee työtään toinen kynämies, kirkkoherra Jorma Kauko, jonka lastukokoelma "Äärimmäisiä" tässäkin lehdessä on jo esitelty. Sen vaikuttava kirjanen ja onkin siksi herättänyt laajalti huomiota ja saanut eri lehdissä, kristillisissä niinkuin tavallisissa maallisissakin, osakseen erinomaisia arvosteluja.

Joulumarkkinoilla on sitten myös Pentti Haanpää, Piippolan harvasanainen kynän ja sanan mestari, jonka viimeisimmän uutuuden nimi on "Iisakki Vähäpuheinen". Tämäkin Iisakki tuntuu olevan aitoa Haanpäättä, jossa on sekä suolaa että pippuria, huumoria niinkuin satiiriaakin. Mille sijalle sitten asettavat arvostelijat Haanpään tämän syksyisen tekijänsä kirjojen jo pitkässä rivistössä! (Jatk.)